

**Til den andens bedste.
Om vejledningens etik**

Af Solveig Botnen Eide m.fl.
Dansk Psykologisk Forlag 2009
172 sider, 248 kr.

Bogen handler om vejledning som en etisk handling, der drejer sig om at hjælpe og drage omsorg for et andet menneske. Forfatterne er fem undervisere ved Universitetet i Agder, Norge. De har meget forskellige faglige baggrunde, og bogen fremstår mest af alt som en gang abstrakt og vidt spredt fægtning, hvor jeg konstant - men forgæves - under læsningen leder efter en rød tråd og 'nyt under solen'.

Forfatterne gør os opmærksomme på vores ansvar som vejledere, men der er langt mellem guldkornene. Der fastslås en række almindeligheder: At den vejledningssøgende skal have tillid til sin vejleder, at vejlederen skal have respekt for den vejledningssøgende, at deres forhold er asymmetrisk, at vejlederen har et ansvar for at bruge sin faglige viden til at sætte skub i positive og konstruktive processer hos den, der søger råd, at vejledning tager udgangspunkt i, at en forandring er mulig, og at det derfor er nærliggende at fokusere på det, der skal forbedres. Alt sammen så grundlæggende for os, at enhver, der har gennemført 1. semester på jordemoderuddannelsen, vil kunne nikke til dette og sige: "Det er da logisk".

Ind mellem disse almindeligheder er en række filosofiske/etiske overvejelser, for en stor dels vedkommende inspireret af Løgstrup, Buber, Lévinas og – i bogens bedste afsnit – Antonovsky. Men det fremstår, som om forfatterne skyder med spredehagl, og uendelig lidt af teksten føles vedkommende for mig,

som dog har en god portion erfaring med vejledning som socialrådgiver, som jordemoder i praksis og som underviser på jordemoderuddannelsen m.v.

Som nævnt arbejder en af forfatterne (Hans Inge Sævereid, der er sygeplejerske, diakon og cand. polit. og i øvrigt den eneste af forfatterne med en sundhedsfaglig baggrund) ud fra Antonovsky's teori om salutogenese. Han gør rede for det, han kalder 'ekspertarbejde' og 'menneskearbejde' med udgangspunkt i 'Oplevelsen Af Sammenhæng' og de tre komponenter begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed. I dette bogens 3. kapitel kommer vi tæt på nogle overvejelser, der kan bruges i praksis, ikke kun i forbindelse med undervisning/vejledning af studerende, men også ved det sundhedsfremmende arbejde i jordemoderkonsultationen. Således er dette afsnit relevant for jordemødre, men resten af bogen ville jeg vælge fra og finde noget andet at blive klog af i forhold til etikken i vejledningen.

Anmelder Grit Niklasson,
jordemoder

**Afspænding, ro og berøring.
- om oxytocins helbredende
virkning i kroppen.**

Af Kerstin Uvnäs Moberg
Akademisk Forlag,
208 sider, Pris 269 kr.

Forfatteren, som er professor i fysiologi, gennemgår i denne bog den nyeste forskning vedrørende oxytocins generelle betydning for mennesket i form af ro/hvile systemet, samt berøring og afspændings indvirkning på dette.

Bogen indeholder en grundig gennemgang af anatomiske og fysiologiske grundbegreber, i form af en gennemgang af nervesystemet og

det endokrine system, sidstnævnte med fokus på oxytocin. Denne del af bogen er en god genopfriskning af allerede kendt viden, og danner et godt grundlag for forståelse af resten af bogen.

Efterfølgende gennemgås ro/hvile systemet, der ligesom dets modsætning kamp/flugt systemet, har essentiel betydning for menneskets helbred. Begge disse systemer styres hormonelt, og i forbindelse med ro/hvile systemet, spiller oxytocin en stor, men ofte overset rolle.

Oxytocin kendes primært i forbindelse med fødsel og amning, men i denne bog redegøres for vidtrækkende aspekter af hormonet, bla. i form af dets indvirkning på velvære, blodtryk, vækst, smertetærskel og udskillelse af stresshormon.

Der redegøres ligeledes grundigt for, hvilken betydning berøring, massage og omsorg har på mængden af oxytocin i kroppen.

Meget af den forskning bogen er baseret på, tager udgangspunkt i dyreforsøg, og parallellen til menneskekroppen har derfor ofte spekulativ karakter. Indimellem er det lidt ærgerligt for bogens indhold, men af forskningsetiske grunde kan dette næppe være anderledes.

Bogen kan anvendes af mange forskellige faggrupper, primært i de sundhedsfaglige og pædagogiske fag.

Den har bestemt relevans for jordemødre, da den beskæftiger sig med, hvad man vel kan betegne som "et af vores fags vigtigste hormoner". Særligt den sidste del af bogen, der omhandler berøring, massage og nærkontakts indvirkning på oxytocinudskillelsen er anvendelig. Bogen er grundig, letlæst og yderst interessant, set fra et jordemoderfagligt perspektiv. Bogen behøver ikke nødvendigvis at blive læst i dens fulde længde. Afsnittene kan læses selvstændigt, alt efter hvad man finder relevant.

Anmelder Julia Kadin Funge,
jordemoder Frederiksberg Hospital